LAUSUNTO

15.11.2017

Hallituksen esitys HE 167/2017 eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Ympäristövaliokunnan käsittelyssä olevassa HE 167 ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulakia. Muutoksilla pannaan kansallisesti täytäntöön tiettyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamista koskevan direktiivin säätelyä edellyttävät velvoitteet.
Vapon näkökulmasta varsinaisessa laissa ei ole huomautettavia kohtia. Lakiin liittyvästä valtioneuvoston asetuksesta polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiatuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksesta teemme valiokuntakäsittelyä varten seuraavat huomiot:

1. Viranomaistoiminnan yhdenmukaisuus

Asetuksessa esitetyt tekniset ratkaisut nestemäisten polttoaineiden käsittelyn ja varastoinnin sekä öljyisten jätevesien käsittelyn ja johtamisen osalta ovat osittain ristiriidassa kemikaaliturvallisuusvaatimusten kanssa ja aiheuttavat sekaannusta toiminnanharjoittajien ja valvontaviranomaisten keskuudessa.

Esitämme, että valmisteilla olevasta asetuksesta poistetaan kaikki ne asiat, joista säädetään jo kemikaaliturvallisuuslainsäädännössä.

Asetuksen soveltamisalaan kuuluvien energiantuotantolaitosten tulee noudattaa kemikaaliturvallisuussäädöksiä ja laitokset ovat joko TUKESin tai pelastusviranomaisen valvonnassa. Kemikaaliturvallisuusasioista ei ole tarvetta säätää erikseen toimialakohtaisissa asetuksissa.

2. Asetuksen 10 § ja 13 §

Asetuksen pykälissä 10 § ja 13 § on esitetty vaatimuksia koskien nestemäisten polttoaineiden varastointia ja öljyisten jätevesien käsittelyä. Saman kaltaisia vaatimuksia on esitetty myös kemikaaliturvallisuussäädöksissä (laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005 ja valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 856/2012, Standardi SFS 3350). Ehdotuksessa esitetyt tekniset ratkaisut ovat osittain ristiriidassa kemikaaliturvallisuusvaatimusten kanssa ja aiheuttavat sekaannusta toiminnanharjoittajien ja valvontaviranomaisten keskuudessa.

Esitämme, että asetuksen 10 § ja 13 § muutetaan yleisluonteisimmaksi ja teknisten ratkaisujen osalta viitataan kemikaaliturvallisuussäädöksiin. Kyseiset kohdat eivät ole asetuksen perusteena olevan MCP-direktiivin vaatimuksia, vaan kansallisessa lainsäädännössä säänneltyjä asioita, joten niitä ei ole tarve sisällyttää tähän asetukseen.

3. Kaksoisvaippasäiliö

Mikäli asetuksen 13 §:ssä on tarpeen säätää öljyjen varastoinnin teknisistä ratkaisuista, **esitämme** vaihtoehtoisena ratkaisuna, että pykälän 1. kohta tulisi muuttaa vastaamaan nykyisen Pipo-asetuksen 750/2013 sanamuotoa: ”*nestemäiset polttoaineet on varastoitava asianmukaisissa kyseisen polttoaineen varastointiin hyväksytyissä kaksoisvaippasäiliöissä tai tiiviiseen suoja-altaaseen sijoitetuissa säiliöissä*”.

Vapon mielestä kaksoisvaippasäiliö tulee hyväksyä vastaavan tasoiseksi vuotojenhallintarakenteeksi kuin suoja-allas. Kaksoisvaippasäiliöistä on olemassa olevat standardit, joita noudattamalla täytetään lainsäädännön vaatimukset.

4. Päästörajat alle 500 h/a käyvillä laitoksilla

Uuden asetuksen mukaan olemassa olevalle vähän käyvälle (alle 500 h/a) öljykattilalle tulee savukaasupäästörajat siirtymäkauden ajaksi. Tämä tarkoittaa käytännössä polttoaineen muuttamista olemassa olevissa kattiloissa ajalle 2018 – 2025/2030, kun samalla uusille (20.12.2018 jälkeen käyttöön otettaville), alle 500 h/a käyville energiantuotantoyksiköille ei aseteta savukaasupäästöjen rajaarvoja laisinkaan.

Tällainen sääntely ei ole tarkoituksenmukainen eikä perusteltu. Kaikki < 500 h/a yksiköt voidaan selvyyden, loogisuuden ja myös ympäristövaikutusten vähäisyyden vuoksi vapauttaa päästörajoista. Vähän käyviä yksiköitä käytetään esim. satunnaisesti vara- ja huippukuormakattiloina ja siten niiden käytöstä ei aiheudu rajoittamista edellyttäviä ympäristövaikutuksia.

Esitämme, että alle 500 h/a käyvissä öljykattilaitoksissa ryhdytään noudattamaan direktiivin mukaisia asetuksen liitteen 1 a päästömääräyksiä välittömästi asetuksen voimaan tullessa.

Vapo Oy